

10-11/06/2010-EV

De rechtbank van eerste aanleg van het gerechtelijk arrondissement Brugge, TIENDE KAMER, heeft het hiernavolgend vonnis verleend :

In de zaak A.R. : 08/3716/A

Rep. nr. 2010/ 8084

VANHECKE Frank, Europees Volksvertegenwoordiger, wonende te 8310 Assebroek, Jacobus van Belleghemstraat 1,

appellant,

Hebbende als raadsman meester Luc Deceuninck, advocaat met kantoor te 9000 Gent, Rooigemlaan 422,

TEGEN:

VERSTREPEN Jurgen, geboren op 12 juni 1966, Vlaams Volksvertegenwoordiger, wonende te 2610 Wilrijk, Pater Damiaanstraat 24,

geïntimeerde,

Hebbende als raadsman meester Anthony De Zutter, advocaat met kantoor te 8400 Oostende, Wellingtonstraat 96,

-oOo-

I. PROCEDURE

De inleidende dagvaarding werd regelmatig betekend op 21 november 2008, voor de inleidende zitting van 5 december 2008.

Vindplaats: ... VANHECKE FRANK
Alschrift: ... kermissgebucht in
Jinvering van ait. ... F.R. ...

Op de inleidende zitting werd door de partijen een gemeenschappelijk verzoek tot bepaling van conclusietermijnen neergelegd, met als laatste conclusietermijn 30 juni 2009.

Deze conclusiekalender werd door de voorzitter van deze Kamer bekrachtigd en de rechtsdag werd bepaald op 14 oktober 2009.

De partijen werden bij monde van hun raadslieden gehoord in hun middelen en conclusies in de openbare terechtzitting van 14 oktober 2009, waarna de debatten werden gesloten en de zaak werd meegedeeld aan het openbaar ministerie voor schriftelijk advies. De termijn voor dit advies werd bepaald tegen uiterlijk 20 november 2009.

Op de zitting van 20 november 2009 werd aan de partijen, op hun verzoek, elk een termijn van vijf weken toegekend om hun repliek op het advies van het openbaar ministerie neer te leggen. De zaak werd aldus uitgesteld naar de zitting van 12 mei 2010.

Op de zitting van 12 mei 2010 werd de zaak in beraad genomen.

Toepassing werd gemaakt van de artikels 2 en volgende van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

II. BEKNOPTE UITEENZETTING VAN DE ZAAK

1. Eiser is politicus.

Eiser was voorzitter van de politieke partij 'Vlaams Blok' van 1996 tot 2004.

Eind 2004 werd door de leden van de partij 'Vlaams Blok' een nieuwe partij met hetzelfde programma opgericht, mn. 'Vlaams Belang'.

Eiser was voorzitter van de partij 'Vlaams Belang' van 2004 tot 2008.

Eiser is tot op heden (ononderbroken) lid van de partij 'Vlaams Belang'.

2. Vooraleer verweerder in 2004 toetrad tot de politieke partij 'Vlaams Blok', was verweerder journalist. Verweerder maakte onder meer voor 'Topradio' het (politieke) discussieprogramma 'ZwartWit', waarvan de laatste uitzendingen ook te volgen waren via de televisie.

In juni 2004 werd verweerder voor de partij 'Vlaams Blok' in de provincie Antwerpen verkozen tot Vlaams Volksvertegenwoordiger.

In april 2007 stapte verweerder over van de politieke partij 'Vlaams Belang' naar de nieuw opgerichte politieke partij 'Lijst Dedecker'.

Verweerder is tot op heden (ononderbroken) lid van de partij 'Lijst Dedecker'.

3. Mevrouw Marie Rose Morel was aanvankelijk lid van de politieke partij N-VA. In 2004 stapte mevrouw Morel over naar de partij 'Vlaams Blok'. Bij de Vlaamse verkiezingen van 2004 werd mevrouw Morel voor de partij 'Vlaams Blok' verkozen tot Vlaams Volksvertegenwoordigster. Mevrouw Morel werd eind 2004 lid van de nieuw opgerichte politieke partij 'Vlaams Belang'.

Mevrouw Morel is tot op heden (ononderbroken) lid van de partij 'Vlaams Belang'.

4. Eind september 2008 werd het boek van verweerder getiteld 'Zwart op Wit' uitgegeven bij Lampdaire Uitgevers. In het 208 bladzijden tellend boek, wordt op de pagina's 194 tot 197 gewag gemaakt van een liefdesrelatie tussen eiser en mevrouw Morel, tot staving waarvan een aantal concrete gebeurtenissen worden weergegeven.

5. Bij akte betekend op 21 november 2008 is eiser overgegaan tot dagvaarding van verweerder.

Eiser vordert (zie syntheseconclusie neergelegd ter griffie op 2 juni 2009):

- * Vooraf te zeggen voor recht dat de debatten dienen gevolgd door het openbaar ministerie, aan wie de zaak mededeelbaar is en dat advies zal dienen te verlenen overeenkomstig artikel 764, 4° Cier.W..
- * Voor recht te zeggen dat verweerder een fout beging, meer bepaald een inbreuk op artikel 1382 - 1383 B.W. door:
 - de hierboven aangehaalde onware feiten voor waarheid te hebben gepubliceerd in zijn boek "Zwart op Wit" op blz. 194 tot en met 196, als zijnde het zogezegde "bewijs" van een 'liefdesaffaire' van eiser met mevrouw Marie-Rose Morel, en door tevens aan deze onware feiten en aan de beweerde, maar onware "liefdesrelatie" van eiser met mevrouw Marie-Rose Morel maximale ruchtbaarheid te hebben gegeven via interviews aan kranten, tv-stations en een tijdschrift, en aldus de goede naam en de eer van eiser ernstig te hebben aangetast;
- * Te zeggen voor recht dat eiser hierdoor schade heeft geleden die veroorzaakt werd door het foutieve handelen van verweerder, en verweerder uit dien hoofde te veroordelen tot befaling aan eiser van een gemengde materiële en morele schadevergoeding van € 50.000, meer de gerechtelijke intresten aan de wettelijke rentevoet vanaf heden tot en met de datum van volledige betaling.
- * Eiser te horen machtigen om het te vallen vonnis op kosten van verweerder te laten

publiceren in de nationale editie van drie Nederlandstalige dagbladen, naar keuze van eiser, op de eerste 10 bladzijden van deze dagbladen, alsook in het weekblad "Dag Allemaal".

Verweerder te veroordelen tot terugbetaling aan eiser van alle uitgegeven kosten voor de publicatie van het te vellen vonnis, op eenvoudig vertoon door eiser van de factuur, te vermeerderen met de intresten aan de wettelijke rentevoet vanaf de datum van vertoon aan verweerder van de factuur ter betaling tot en met de datum der volledige terugbetaling.

- * Verweerder tevens te horen veroordelen tot de gerechtskosten, meer bepaald tot betaling van de kosten van de dagvaarding te vermeerderen met € 2 500,00 rechtsplegingsvergoeding.
- * Het te vellen vonnis uitvoerbaar te verklaren bij voorraad, zonder borg, en met uitsluiting van het vermogen tot kantonnement.
- * In ondergeschikte orde, voor zover de rechtbank dat relevant zou vinden, in te gaan op bewijsaanbod van eiser en hem toe te laten volgende stukken over te leggen:
 - a. Zijn EOT-akte en zijn echtscheidingsvonnis;
 - b. Alle rechtzettingen en rechten van antwoord die ten aanzien van derden werden geëist.

6. Op gronden desgevallend nader te ontmoeten bij de beoordeling, heeft verweerder geconcludeerd tot :

- * de afwijzing van de vorderingen van eiser als ontvankelijk, doch ongegrond;
- * de veroordeling van eiser tot de kosten van het geding, inbegrepen de rechtsplegingsvergoeding, langs de zijde van verweerder begroot op € 2 500,00;
- * het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

7. De conclusie van het schriftelijk advies van het openbaar ministerie luidt dat de vordering zoals ingesteld door eiser dient te worden afgewezen.

Het openbaar ministerie haalt daartoe in wezen twee gronden aan.

In de eerste plaats wijst het openbaar ministerie er op dat een op de artikelen 1382-1383 B.W. gesteunde vordering slechts gegrond kan worden verklaard wanneer door eiser het bewijs wordt geleverd van het bestaan van :

- (1) een fout in hoofde van verweerder,
- (2) schade in hoofde van eiser ;
- (3) een oorzakelijk verband tussen de fout en de schade.

Naar het oordeel van het openbaar ministerie heeft eiser geen gewag gemaakt van enige concrete professionele schade, noch van enige concrete persoonlijke schade welke in rechtstreeks oorzakelijk verband zou staan met de ter discussie gestelde uitslatingen van verweerder in zijn boek en de daaropvolgende interviews. Aangezien aldus het vereiste bewijs van afdoende geconcretiseerde schade zou ontbreken, zou - los van de vraag of de uitslatingen van verweerder kunnen worden beschouwd als een fout- de vordering reeds dienen afgewezen te worden.

Bovendien is het openbaar ministerie van oordeel dat, onder meer bij gebreke aan voldoende aanwijsbare, objectieve en zwaarwichtige schade in hoofde van eiser, de door eiser voorgestelde beperking / sanctionering van het recht op vrije meningsuiting onvoldoende beantwoordt aan een 'dwingende sociale noodwendigheid', minstens onevenredig is met het beoogde doel.

8. In zijn repliek op het advies van het openbaar ministerie heeft eiser, kort samengevat, het volgende uiteengezet :

- de feiten lastens verweerder zijn niet beperkt tot zijn boek, maar hebben ook betrekking op de barnumcampagne voor dit boek op radio, televisie, kranten en tijdschriften.
- ten onrechte is het openbaar ministerie niet ingegaan op de vraag of sprake is van een fout, minstens een overtreding van de zorgvuldigheidsnorm in hoofde van verweerder;
- het is volkomen onjuist dat eiser geen gewag zou hebben gemaakt van schade in zijn privéleven en/of professionele schade. Eiser citeert daartoe de eerder neergelegde conclusies waarin sprake is van de aantasting van 'de goede naam en de eer' van eiser, dan wel 'de goede naam van eiser, zowel privé dan als politicus'.
- de sanctionering van laster en leugens over het privéleven van een bekend politicus is volkomen te beschouwen als dringend noodzakelijk in een democratische samenleving, al was het maar om te vermijden dat elke misnoegde politicus voortaan deze toer opgaat.

9. Verweerder heeft zich in zijn conclusie na het advies van het openbaar ministerie bij dit advies aangesloten.

In diezelfde conclusie heeft verweerder ook geantwoord op de repliek van eiser op het advies van het openbaar ministerie.

III. BEOORDELING

I. Voorafgaandelijk

Artikel 767, § 3 laatste lid Ger.W. bepaalt dat de conclusie die wordt neergelegd in repliek op het advies van het openbaar ministerie alleen in aanmerking wordt genomen in zoverre ze antwoordt op het advies van het openbaar ministerie.

In de mate de door verweerder op 29 januari 2010 ter griffie neergelegde 'besluiten na advies openbaar ministerie' niet antwoorden op het advies van het openbaar ministerie, doch wel een repliek uitmaken op de 'conclusie als antwoord op het advies van het openbaar ministerie' door eiser neergelegd ter griffie op 24 december 2009, worden zij niet in aanmerking genomen.

2. De grond van de zaak.

2.1. Omtrent de (toepassing van de) rechtsgrond waarop de vordering is gesteund

1. De vordering van eiser is gesteund op de artikelen 1382 ('Elke daad van de mens, waardoor aan een ander schade wordt veroorzaakt, verplicht degene door wiens schuld de schade is ontstaan, deze te vergoeden') en 1383 ('Ieder is aansprakelijk niet alleen voor de schade welke hij door zijn daad, maar ook voor die welke hij door zijn nalatigheid of door zijn onvoorzichtigheid heeft veroorzaakt') van het Burgerlijk Wetboek.

Een vordering op deze rechtsgronden gesteund, kan slechts gegrond worden verklaard indien de eisende partij overeenkomstig artikel 1315, eerste lid B.W. ('Hij die de uitvoering van een verbintenis vordert, moet het bestaan daarvan bewijzen'). Deze regel geldt niet alleen inzake verbintenissenrecht, maar wordt beschouwd als de gemeenrechtelijke bewijslastverdeling (vgl. Samyn B., 'De bewijslast. Rechtsleer getoetst aan tien jaar cassatierechtspraak (deel I)', P & B, 2010-1, p. 16, nr. 38)) en artikel 870 Ger.W. ('Iedere partij moet het bewijs leveren van de feiten die zij aanvoert') het bewijs te leveren van :

- a. de fout, dan wel nalatigheid of onvoorzichtigheid in hoofde van de verwerende partij;
- b. de schade die de eisende partij heeft geleden;
- c. het oorzakelijk verband tussen de fout/nalatigheid/onvoorzichtigheid van de verwerende partij en de schade geleden door de eisende partij.

Bij gebroce aan bewijs van één van deze elementen dient de vordering te worden afgewezen als ongegrond.

2. De aquiliaanse fout dient beoordeeld te worden volgens het criterium van de normaal zorgvuldige en omzichtige persoon die in dezelfde omstandigheden verkeert. De materiële overtreding van een wettelijke bepaling is op zichzelf een fout die leidt tot burgerrechtelijk aansprakelijkheid van de pleger, mits die overtreding wetens en willens is begaan.

Het oorzakelijk verband tussen fout en schade staat vast zodra wordt aangetoond dat de schade zich zonder de fout niet zou hebben voorgedaan, zoals ze in concreto ontstaan is. De loutere vaststelling van de mogelijkheid dat er tussen de fout en de schade een oorzakelijk verband bestaat, levert geen voldoende grond op voor de veroordeling van degene die de fout heeft begaan. De twijfel over het oorzakelijk verband sluit de aansprakelijkheid uit.

Tot slot dient het bewijs van de schade geleverd te worden. Zonder schade is er immers geen burgerrechtelijke aansprakelijkheid. Het begrip 'schade' wordt gewoonlijk omschreven als het negatieve verschil tussen twee toestanden, namelijk tussen de toestand van het slachtoffer na het ontstaan van het schadeveroorzakende feit en de toestand waarin het slachtoffer zich zonder dat feit zou hebben bevonden.

Om aanleiding te geven tot vergoeding, moet de veroorzaakte schade onder meer vaststaan, wat betekent dat de schade moet bestaan op het ogenblik dat de rechter zich daarover uitsprekt. De eis dat de schade vaststaat, houdt in dat die schade niet louter hypothetisch of mogelijk mag zijn.

3. De fout/nalatigheid/onvoorzichtigheid die eiser aan verweerder verwijt betreft enerzijds het aanhalen in zijn boek 'Zwart op Wit' van onware feiten als zogezegd bewijs van een liefdesaffaire tussen eiser en mevrouw Morel, anderzijds het geven van maximale ruchtbaarheid aan deze onware feiten via interviews aan kranten, tv-stations en een tijdschrift.

Aangezien de ingeroepen fout/nalatigheid/onvoorzichtigheid zich - uitsluitend- situeert op het vlak van de door verweerder als politicus geuite 'mening', dient bij de beoordeling van deze fout/nalatigheid/onvoorzichtigheid rekening te worden gehouden met de (hogere) rechtsnormen ter bescherming van de vrijheid van meningsuiting.

In het bijzonder dient verwezen te worden naar:

- * Artikel 19 van de Grondwet, waarin is bepaald dat onder meer de vrijheid om op elk gebied zijn mening te uiten, gewaarborgd is, behoudens bestraffing van de misdrijven die ter gelegenheid van het gebruikmaken van die vrijheid worden gepleegd.
- * Artikel 10.1 van het Verdrag van 4 november 1950 tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij wet van 13 mei 1955 (verder : EVRM) dat bepaalt dat eenieder recht heeft op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of door te geven, zonder inmenging van overheidswege en ongeacht grenzen. Krachtens artikel 10.2 van dat verdrag kan de uitoefening van die vrijheden, aangezien die plichten en verantwoordelijkheden met zich

brenge, worden onderworpen aan bepaalde formaliteiten, voorwaarden, beperkingen of sancties waarin bij de wet worden voorzien en die in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van de veiligheid van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, de bescherming van de goede naam of de rechten van anderen, om de verspreiding van vertrouwelijke mededelingen te voorkomen of om het gezag en de onpartijdigheid van de rechterlijke macht te waarborgen.

Uit (samenlezing van de) de voormelde bepalingen blijkt dat de vrijheid van meningsuiting een beschermd grondrecht is, dat slechts onder welbepaalde voorwaarden kan worden onderworpen aan bepaalde beperkingen of sancties (waartoe ook behoort de veroordeling tot een schadevergoeding, vgl. EHRM 6 april 2010, *Uitalehti en Karhuvaara t.Finland*, overweging 39).

Deze beperkingen of sancties moeten meer bepaald (1) berusten op een wettelijke basis, (2) moeten in een democratische samenleving noodzakelijk zijn (3) ter bescherming van bepaalde rechtsgoederen, waaronder de goede naam van anderen.

4. De artikelen 1382 - 1383 B.W. maken een wet uit in de zin van artikel 10.2 EVRM, zodat op grond van deze artikelen -rechtsgeldig kan besloten worden tot een beperking of sanctionering van de vrijheid van meningsuiting (vgl. *Gent*, 28 maart 2002, *NjW*, 2003, nr. 13, 465).

Anders dan bij de 'gebruikelijke' toepassing van de artikelen 1382 - 1383 B.W. volstaat de enkele vaststelling dat een fout/nalatigheid/onvoorzichtigheid in hoofde van de verweerder oorzaak was van schade in hoofde van de eiser, niet om de vordering tot schadevergoeding in te willigen.

Gielet op de hierboven vermelde bepalingen, inzonderheid artikel 10 van het EVRM, is tevens noodzakelijk dat wordt vastgesteld dat de gevorderde beperking of sanctionering van de meningsuiting in een democratische samenleving nodig is. Dit is het geval wanneer zij beantwoordt aan een dwingende sociale noodwendigheid (vgl. EHRM 6 april 2010, *Ruokanen en anderen t.Finland*, overweging 36) en op voorwaarde dat de evenredigheid wordt geëerbiedigd tussen het aangewende middel en het beoogde doel en zij verantwoord is op grond van relevante en toereikende motieven (vgl. arresten EHRM *Barfod t. Denemarken* d.d. 22 februari 1989, overweging 28; *News Verlags GmbH & Co.KG t. Oostenrijk* nr. 31457/96, overweging 52 en *Cass.*, 27 april 2007, *NjW*, 2007, 897).

Zo is bij de afweging tussen de bescherming van het privé-leven en het recht op vrije meningsuiting van doorslaggevend belang of al dan niet sprake is van een onderwerp met maatschappelijk belang (vgl. EHRM *Porubova t. Rusland* 8 oktober 2009, overweging 45 en EHRM, *Uitalehti en Karhuvaara t.Finland*, 6 april 2010, overweging 53).

5. Eiser blijkt van oordeel te zijn dat de door artikel 10 van het EVRM geboden bescherming slechts betrekking heeft op standpunten die waardeoordelen inhouden (syntheseconclusie eiser, nummer 24).

Eiser kan geenszins worden bijgetreden.

Artikel 10 EVRM is, zoals ten andere reeds blijkt uit de tekst zelf waar sprake is van zowel 'mening', 'inlichtingen' als 'denkbeelden', daarentegen van toepassing op elke vorm van meningsuiting.

Zie daartoe onder meer :

- * *E.H.R.M. 19 januari 2010, Laranjeira Marques Da Silva t. Portugal* :
publicatie van enkele artikels waarin gerapporteerd werd over de strafvervolgning van een dokter, tevens regionaal politicus, op verdenking van seksueel misbruik van een patiënt. In een commentaarstuk riep Laranjeira Marques Da Silva de lezers ook op om andere mogelijke incidenten of gelijkaardige ervaringen met de betrokken dokter te melden.
- * *E.H.R.M. 9 juni 2009, Cihan Öztürk t. Turkije* :
Opiniestuk waarin onder meer werd geïnspiceerd dat smeergeld werd betaald.

Wel is het zo dat beperkingen of sancties op het uiten van loutere waardeoordelen strenger zal worden beoordeeld dan beperkingen of sancties op mededelingen van feitelijke aard (vgl. EHRM, 8 juli 1986, Lingens t. Oostenrijk, waar werd geoordeeld dat de eis die het Oostenrijkse strafrecht stelt dat journalisten hun waarde-oordelen kunnen bewijzen, onmogelijk is en daarom een beperking inhoudt van de uitingsvrijheid die strijdig is met het EVRM).

2.2. Beoordeling in concreto van de voorwaarden

2.2.1. Een fout / nalatigheid / onvoorzichtigheid

1. Eiser zet uiteen dat verweerder zich schuldig heeft gemaakt aan laster in de zin van de artikelen 443-444 Sw.

De voormelde artikelen stellen (onder meer) strafbaar het, door geschriften die verspreid of verkocht worden, aan een persoon kwaadwillig een bepaald feit ten laste leggen dat zijn eer kan krenken of hem aan de openbare verachting kan blootstellen.

In zoverre bewezen, maakt een inbreuk op deze artikelen een fout uit in de zin van artikel 1382 B.W. (zie ook hoger).

2. Eiser draagt de bewijslast van de ingeroepen laster (artikel 1315, eerste lid B.W en artikel 870 Ger.W. - zie ook hoger).

3. De aan eiser beweerdelijk kwaadwillig ten laste gelegde feiten zijn beperkt tot deze vermeld op pagina 194 tot en met 197 van het boek 'Zwart op Wit' van verweerder.

Uit de voorliggende stukken blijkt immers dat in de interviews die verweerder heeft gegeven naar aanleiding van de publicatie en voorstelling van zijn boek, enkel de aldaar aangehaalde feiten werden herhaald, dan wel bevestigd. In al deze interviews is geen sprake van andere ten laste gelegde feiten.

4. De door eiser gewraakte passage in het 208 bladzijden tellend boek luidt als volgt :

'Filip zei me dat ik me geen zorgen hoefde te maken want dat alleen Frank op de hoogte was. Ik kon mijn lach bijna niet inhouden. ' Filip, denk jij nu echt dat die dat Morel niet aan haar neus zal hangen?'. Dewinter keek me ietwat schaapachtig aan zoals gewoonlijk wanneer hem een vervelende vraag werd gesteld. ' De voorzitter heeft mij zijn woord gegeven en ik vertrouw hem.' Daar was hij weer met zijn blindelings vertrouwen in de leider. ' Filip, doe wat je wil, maar jij weet niet wat die twee allemaal tussen de lukens bespreken.' Zoals gewoonlijk reageerde Filip niet op deze opmerkingen. Al was hij, net zoals iedereen in de partij, donders goed op de hoogte van de liefdesaffaire tussen de voorzitter en Morel. Die liefdesaffaire kwam steeds vaker ter sprake en gijzelde de partij. Het begon op 14 januari 2005. We hadden net deelgenomen aan de Virgin Tsunami-vlucht als steun voor de slachtoffers. Nadien gingen Freddy Van Gaever, Dewinter, ik en de rest iets drinken in een café in het centrum van Zaventem. We roddelden wat over de collega's, echte cafépraat dus. Ik vroeg terloops hoe het met Marie-Rose was. Ze was net ziek geweest maar, vreemd genoeg, had Belga een persbericht rondgestuurd waarin zij samen met de voorzitter werd vermeld. Die zat toevallig op dat moment in Straatsburg. Zonder het te weten wat ik bij Dewinter een gevoelige snaar geraakt. Hij nam zijn gsm en belde zijn vroegere vriend Claeys, die ook in Straatsburg zat. Ik hoorde hoe die het eerst ontkende maar het uiteindelijk toegaf. Ja, Morel zat in Straatsburg. Ja, ze was daar al de hele tijd met Vanhecke. Het gerucht werd rondgefluisterd. 'Ze was niet ziek maar is bij de voorzitter in Straatsburg.'

Ik probeerde mij zo goed mogelijk van dat geroddel te distantiëren maar telkens als Morel en Vanhecke ergens gesignaleerd werden, vroeg men mij of ik iets wist. Alsof ik volledig van de handel en wandel van Marie-Rose op de hoogte was. Natuurlijk zag en hoorde ik toch wel allerlei vreemde dingen. Zoals tijdens het fractieweekend in London, wat een opeenstapeling van eigenaardige feiten werd. Zowel de voorzitter als Morel kwamen daar tegelijkertijd een dag later aan. Ze waren de enigen die niet met de groep in de Eurostar waren meegereisd. Die avond vonden de fractiemedewerkers voor hen de term "het koningskoppel" uit. De geruchten omtrent hen zwollen aan toen bleek dat de voorzitter nog zijn Russische vriendin in het hotel had uitgenodigd. Morel liep toen ze dat ontdekte kwaad weg en de voorzitter kon niet anders doen dan haar in een van de Londonse straten te gaan zoeken. We zaten daar in de lobby van het hotel als

toeschouwers in de frontloge. Plotseling werd ons veel duidelijk. Marie-Rose had iedereen verteld dat ze voor de afreis nog moest spreken. Vandaar dat ze niet met de groep kon meekomen. Ze had er daarom maar voor gekozen met haar wagen naar Calais te rijden. Na de terugreis pikte ik mijn auto op in de parkeergarage van het Vlaamse parlement. Ik zag haar wagen daar ook staan. Vreemd. De bewaking vroeg me nog 'Mijnheer Verstrepen, weet u wanneer mevrouw Morel haar wagen komt halen? Gebeurt dat vanavond nog?' Ik maakte mij ervanaf door te zeggen dat ik dat niet wist. De MP bekeek me vreemd. Normaal moest die wagen in Calais staan..., dacht ik.

Het ene gênante gerucht na het andere dook op en wij probeerden dat binnenshuis te houden. Stel je voor dat journalisten dit te weten kwamen. Dat zou dodelijk zijn voor onze gezinspartij.

Het ging, helaas, van kwaad naar erger. Zonder enige discretie te betrachten dartelde "het koningskoppel" zich door het Vlaamse land en de partij. De geruchten stapelden zich op: lokale afdelingen zaten verveeld met de vragen van de voorzitter om een hotelkamer voor hem en Morel te boeken als het na een meeting weer laat zou geworden zijn, de voorzitter werd gesignaleerd in zijn auto op het parkeerterrein aan een bepaald restaurant in Schoten, hij en Morel hielden in een taverne in het park elkaars handje vast.... Een tsunami van meldingen. Dewinter werd bij elke nieuwe melding lastiger.

Iedereen had door dat er iets gaande was en dat er iets gaande was zou ook blijken. De voorzitter luisterde nog maar naar één persoon: naar Marie-Rose Morel. Het gruppige van de zaak was dat hij dacht dat ik jaloers op hem was en dat ik al die geruchten verspreidde. Hij zei dat ook tegen mij. Tijdens alweer een etentje om de 'plooiën glad te strijken'. Ik lachte hem vierkant uit en zei tegen hem dat ik hem zijn geluk gunde maar dat ik hem toch aanraadde het als voorzitter van de grootste oppositiepartij iets slimmer aan te pakken. Hij werd bleek toen ik hem in zijn gezicht zei: 'Voorzitter, met wie, waar en hoeveel keer je het doet, interesseert mij niet. Maar als je het doet, doe het dan zo dat niemand in Vlaanderen en in de partij er lucht van krijgt zodat er geen geruchten of roddels ontstaan.'

5. Deze rechtbank stelt vooreerst vast dat eiser in zijn conclusie een aantal beweringen aan verweerder toeschrijft die in de voormelde passage hoegenaamd niet te lezen vallen.

Eiser geeft in zijn conclusie toe dat hij - zoals vermeld in het boek van verweerder - op 14 januari 2005 onder meer met mevrouw Morel aanwezig was in Straatsburg. Eiser voegt daaraan toe dat dit 'banale feit' door verweerder 'bewust kwaadwillig wordt voorgesteld als een 'liefdesaffaire'.

De Rechtbank leest deze beweerde voorstelling van zaken nergens. Integendeel, werd de gezamenlijke aanwezigheid van eiser en mevrouw Morel omschreven als 'dat geroddel'.

Eiser zet verder uiteen dat hij nooit een plaatselijke afdeling heeft gevraagd om na een meeting ter plaats een hotelkamer te boeken 'en zeker niet op kosten van de partij, door

een lokale afdeling, zoals verweerder beweert. Daaraan voegt eisers toe dat verweerder gewag maakt van *'zogezegd misbruik van fondsen van de politieke partij ten behoeve van persoonlijke doeleinden, een feit dat, als het bewezen zou zijn, quod non, een strafrechtelijk karakter zou kunnen hebben, en in elk geval minstens van aard zou zijn om een onherroepelijk einde te stellen aan een politieke carrière'* (synthesconclusie, nummer 9).

Nergens in het boek beweert verweerder dat eiser de hotelkamers zou hebben laten boeken op kosten van de partij. Waar eiser dit haalt, blijft een raadsel.

6. Verweerder verhaalt, als voormalig lid van de politieke partij van eiser, de feiten die hij zelf heeft meegemaakt, dan wel heeft vernomen van onmiddellijk betrokkenen (mn. de lokale afdelingen).

Waar eiser voorhoudt dat al deze feiten verzonnen zijn, en op grond hiervan de veroordeling van verweerder vraagt tot het betalen van een schadevergoeding, draagt eiser de bewijslast van zijn bewering.

Eiser slaagt er hoegenaamd niet in aan te tonen dat verweerder alles - kwaadwillig - heeft verzonnen.

Eiser komt immers niet verder dan een loutere ontkenning. De ontkenning van eiser is niet geloofwaardiger of meer doorslaggevend dan de bevestiging door verweerder. Andere bewijsstukken legt eiser niet voor. Nochtans maakt eiser, in tegenstelling tot verweerder, nog steeds deel uit van de politieke partij 'Vlaams Belang'. In de mate verweerder inderdaad alles van A tot Z zou hebben verzonnen, zoals eiser beweert, dan is het op zijn minst eigenaardig dat eiser er niet in slaagt ook maar één enkele verklaring voor te leggen van een partijgenoot en/of -medewerker waarin de beweringen van verweerder worden ontkend of weerlegd. Dit geldt des te meer waar verweerder in zijn boek uitdrukkelijk verwijst naar medegetuigen van de aangehaalde feiten (de fractie en fractiemedewerkers met betrekking tot het voorval in Londen), en naar gesprekken met en meldingen aan de heer Filip Dewinter, ook op heden nog lid van de politieke partij 'Vlaams Belang'.

7. In ondergeschikte orde en in de mate verweerder zich bij gebreke aan kwaadwilligheid niet zou hebben schuldig gemaakt aan laster in de zin van artikel 443 Sw., is eiser van oordeel dat verweerder in elk geval een fout beging in de zin van de artikelen 1382- 1383 B.W..

De noodzakelijke fout, dan wel onvoorzichtigheid of nalatigheid in hoofde van verweerder is niet aangetoond.

Het publiceren van elementen die verweerder zelf heeft meegemaakt als lid van de politieke partij 'Vlaams Belang', dan wel heeft vernomen 'van velen' maakt geen fout/nalatigheid/onvoorzichtigheid uit.

Deze fout/nalatigheid/onvoorzichtigheid zou slechts kunnen aangenomen worden wanneer eiser de beweringen van verweerder weerlegt, dan wel op zijn minst ongelofwaardig maakt. Zoals hoger uiteengezet, slaagt eiser hoegenaamd niet in dit bewijs, niettegenstaande hij - in tegenstelling tot verweerder - nog steeds deel uitmaakt van de politieke partij 'Vlaams Belang'.

8. De wijze waarop verweerder zelf zijn beweringen heeft gecatalogeerd in het boek ('dodelijk'), houdt uiteraard geen bewijs is van een fout / onvoorzichtigheid / nalatigheid in zijn hoofde.

Evenmin volgt dit bewijs uit het door eiser voorgelegde stuk 7, zijnde een afprint van de website van verweerder. In de mate de vermelding 'die 3 pagina's stemmingmakerij om de rest te verzwijgen' al daadwerkelijk afkomstig zou zijn van verweerder zelf én bovendien zou slaan op de uiteenzetting omtrent de relatie tussen eiser en mevrouw Morel -wat niet vaststaat-, dan nog is 'stemmingmakerij' niet gelijk te stellen met 'leugen'.

9. Bij gebreke aan bewijs van de voorgehouden fout / onvoorzichtigheid/ nalatigheid in hoofde van verweerder, dienen de vorderingen van eiser te worden afgewezen als ongegrond.

2.2.2. Louter volledigheidshalve : omtrent de schade en het causaal verband met de voorgehouden fout

Het bewijs van vaststaande schade is niet geleverd.

Eiser komt niet verder dan de enkele bewering dat zijn goede naam, privé en als politicus, zwaar werd geschaad. Deze bewering overstijgt het mogelijke en hypothetische niet en levert aldus geen bewijs van daadwerkelijk geleden schade.

Het moet ten andere worden opgemerkt dat reeds voor het verschijnen van het boek van verweerder, in diverse publicaties werd gealludeerd op een liefdesrelatie tussen eiser en mevrouw Morel. Verwezen kan worden naar de volgende door verweerder voorgelegde stukken :

- * Weckblad Knack van 11 juli 2007:
'Er doken steeds meer waarnemingen van het 'koningskoppel' op. Morel trok met Vanhecke mee op buitenlandse reizen en verdedigde mee het idee van een fascistische fractie in het Europees parlement. Ze voerden gezellig samen campagne in alle hoeken van Vlaanderen. Hoogtepunt was toen de twee in september 2006 in een Londens hotel, waar de Vlaamse parlamentsfractie van de partij een 'bezinningsweekend' hield, ruzie

kregen, naar verluidt omdat er een internationale vriendin van Vanhecke aanwezig was.'

- * Dagblad Het Volk van 19 januari 2008:
'Zowel van binnen de partij als erbuiten krijgt Morel bakken kritiek over zich heen vanwege haar eigengeride, nukkige stijl en haar 'bevoorrechte relatie' met Frank Vanhecke, die zopas bekendmaakte te willen stoppen als partijvoorzitter.'
- * Dagblad De Morgen 19 januari 2008 :
'De Belangers zijn ook woest omdat meer en meer de hypothese veld wint dat een "affaire" tussen ex voorzitter Frank Vanhecke en zijn "Morelleke-forelleke" verantwoordelijk is voor de levensgrote spanningen in de partij. Troneinde enig licht te werpen op deze affaire, volgend verhaal. In het begin van haar parlementaire loopbaan werd Morel uitgenodigd bij Polspoel & Desmet, wat haar wat moeilijk viel omdat haar vliegtuig slechts een klein uurtje voor opname zou landen op Zaventem. Maar aangezien de taxirit tussen Zaventem en VTM maar tien minuutjes in beslag neemt, was dat geen probleem. Morel werd echter niet aangevoerd door een taxi, maar door haar eigen chauffeur, Frank Vanhecke, die daarvoor speciaal vanuit Brugge was komen rijden, die braaf aan de studiedeur wachtte, daarna zijn pas verkozene omhelsde en feliciteerde, en vervolgens weer met haar wegreed. Dergelijke coaching hebben we sindsdien geen enkele partijvoorzitter meer zien geven.'
- * Dagblad De Standaard, 18 januari 2008:
'Dat Vanhecke volgend jaar opnieuw de Europese lijst trekt, lijkt meteen een uitgemaakte zaak. Maar of Morel hem mag vergezellen, is allerm minst zeker. Zo wordt intern een vergelijking gemaakt met het bedrijfsleven. Geen enkel bedrijf duldt dat twee topfuncties door een paar worden ingevuld.'

In die omstandigheden is de noodzakelijke causaliteit tussen de beweringen van verweerder en de door eiser voorgehouden schade des te meer twijfelachtig.

2.2.3. Louter volledigheidshalve : omtrent de vraag of de gevorderde sanctienering nodig is in een democratische samenleving

Een beperking of sanctienering van een meningsuiting is in een democratische samenleving nodig wanneer zij beantwoordt aan een dwingende sociale noodwendigheid, op voorwaarde dat de evenredigheid wordt geëerbiedigd tussen het aangewende middel en het beoogde doel en zij verantwoord is op grond van relevante en toereikende motieven. Bij de afweging tussen de bescherming van het privé-leven en het recht op vrije meningsuiting is van doorslaggevend belang of al dan niet sprake is van een onderwerp met maatschappelijk belang (zie hoger en de aldaar aangehaalde verwijzingen).

Rekening houdend met de volgende elementen, zou hoe dan ook tot de vaststelling moeten gekomen worden dat aan de voormelde vereisten niet is voldaan :

- * alle betrokkenen -eiser, verweerder en mevrouw Morel- zijn en waren politici. Publieke figuren, zoals politici, moeten meer kunnen incasseren dan anderen (vgl. onder meer de arresten van het EHRM Lingens t. Oostenrijk d.d. 8 juli 1986; Chemodurov t. Rusland d.d. 31 juli 2007; Diena en Ozolins t. Letland d.d. 12 juli 2007 en Colaço Mestre t. Portugal d.d. 26 april 2007).
- * Het recht van het publiek om te worden geïnformeerd, hetgeen een essentieel recht uitmaakt in een democratische samenleving, strekt zich ook uit tot delen van het privéleven van politici wanneer deze verband (kunnen) houden met de uitoefening van hun functies (vgl. arrest EHRM Porubova t. Rusland, 8 oktober 2009, overweging 45, met verwijzing naar het arrest Editions Plon t. Frankrijk, nr. 58148/00, § 53 en vgl. de dissenting opinion Jebens en Spielman bij E.H.R.M. 30 juni 2009, Standard Verlags GmbH (n°2) t. Oostenrijk).

Dit is in huidige zaak het geval.

De beweringen van verweerder omtrent de relatie tussen eiser en mevrouw Morel houden immers niet alleen rechtstreeks verband met het functioneren van eiser en mevrouw Morel als politici, doch ook met het functioneren van hun partij 'Vlaams Belang', waarvan eiser in de tijdsperiode waarover verweerder verhaalt, voorzitter was. Verweerder heeft het in zijn boek ten andere expliciet over de gevolgen van de door hem voorgehouden liefdesaffaire tussen eiser en mevrouw Morel op het functioneren van de partij 'Vlaams Belang'.

Eiser heeft voormeld verband in zijn conclusie overigens uitdrukkelijk bevestigd. Eiser zet in zijn conclusie namelijk op niet betwiste wijze uiteen dat de politieke partij 'Vlaams Belang' zich steeds heeft geprofileerd als een 'waardenpartij' en een 'gezinspartij', zodat de voorgehouden liefdesrelatie met een parlementslid uit de eigen rangen *'van aard was om twijfel te zaaien over het respect van concludent [eiser] voor de waarden waarvoor de partij en hijzelf stonden en nog steeds staan'* (syntheseconclusie eiser, p. 22, eerste en tweede alinea).

- * de stijl van verweerder neigt niet naar sensatie, dan wel roddel, temeer verwezen wordt naar geïdentificeerde, dan wel te identificeren getuigen (vgl. EHRM 6 april 2010, Ruokanen en anderen t. Finland, overweging 45).

3. De kosten

Eiser dient veroordeeld te worden tot de kosten van de procedure, gelet op de integrale afwijzing van zijn vordering.

Eiser heeft geen vermindering gevraagd van het door verweerder gevorderde basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding (2 500,00 euro), zodat dit bedrag dient te worden toegekend.

OM DEZE REDENEN,

De Rechtbank,

Wijzende in eerste aanleg en op tegenspraak.

Alle strijdige en meecomvattende besluiten verwerpende als ongegrond, niet terzake dienend en/of overbodig.

Wijst de vorderingen van eiser af als ongegrond.

Veroordeelt eiser tot de kosten, in zijn hoofde niet te begroten nu ze hem ten laste blijven en aan de zijde van verweerder begroot op 2 500,00 euro rechtsplegingsvergoeding.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting in het gerechtshuis te Brugge op elf juni tweeduizend en tien.

Aanwezig zijn :

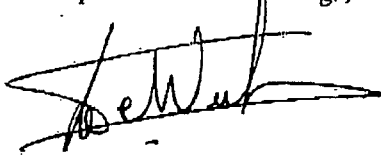
Erik Denolf, ondervoorzitter, voorzitter van de kamer,

Liesbet Macours, rechter,

Filip De Loof, rechter,

Guy Billionow, eerste substituut procureur des Konings,

Vera De Weer, griffier,

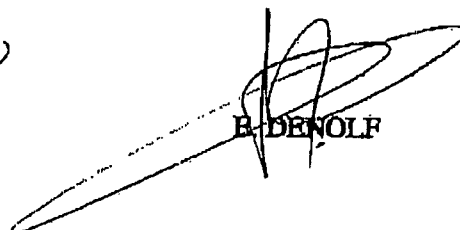
V. DE WEER

F. DE LOOF

L. MACOURS

E. DENOLF